

Veckans växt v. 27 2011

Rosenvial *Lathyrus latifolius* L.

Just nu, första veckan i juli i hjärtat av Skåne, har rosenvialen slagit ut i full blom där den klänger på min förstukvist. Så kommer den fortsätta under resten av sommaren. Det är en av mina bästa perenner, så vacker och rik i blomningen och perfekt att ta med i buketten. Att blommorna saknar doft vägs upp av den rika blomprakten och de hållbara stora ärtblommorna i klasar på långa skaft. Dessutom återkommer den år från år, det är en perenn i motsats till den ettåriga släktingen luktärt. Ofta kan man finna den i äldre trädgårdar där den överlevt under många år, ibland inklämd och undanträngd som en liten tanig ranka i väntan på att få mer svängrum och tillväxtmöjligheter.

Rosenvialen vissnar ner på hösten. På våren kikar späda skott upp igen, och ganska snabbt tar den fart och svingar sig upp för sin klätterställning eller buske. Har den inget att klättra på breder den ut skotten som en tät och fluffig matta över närmaste omgivningen. När rosenvialens skott vuxit sig långa är de sköra. Om man vill att den ska

klättra är det bästa att ordna klättermöjligheter i ett tidigt skede, annars bryts skotten lätt när man försöker leda dem rätt. Skotten kan bli 2-3 meter långa.

Den vanligaste färgen på rosenvialens blommor är rosa, men det finns också med vita och mörkare rödlila. Några sorter angivna i Svensk KULTurväxtDatabas SKUD är 'Albus' och 'White Pearl' (vita), 'Rosa Perle', 'Roseus' och 'Red Pearl'.

Stjälkar och bladskott har två breda vingkanter. Varje blad består av ett bladpar med elliptiska, relativt breda småblad, och ett grenigt klänge. Vid bladskaftens bas sitter stipler (bladliknande utskott) som är minst lika breda som stjälken. Detta är viktiga karaktärer om man vill kunna skilja rosenvialen från två andra släktingar, vingvial (*L. heterophyllus*) och backvial (*L. sylvestris*), läs mer om dem i Den Virtuella Floran. Artepitetet *latifolius* betyder just bredbladig.

Rosenvialen trivs på soliga och halvskuggiga, väl-dränerade platser. Vill man föröka den kan man dela plantorna, eller ta frö och odla upp nya småplantor. Fröförökning kräver dock lite tålmod, groningen kan dröja ett bra tag och vara ganska ojämn, spridd över många veckor.

Text och bild: Lena Ansebo, NordGen

Referenser:

Den virtuella floran. <http://linnaeus.nrm.se/flora/> (2011-06-29)

Svensk Kulturväxtdatabas SKUD. <http://www.skud.se> (2011-06-29)